

Street address: H-1062 Budapest, Andrásy út 124.
Postal address: H-1394 Budapest POB 388, HUNGARY

E-mail:
menszt@menszt.hu
Web site:
www.menszt.hu

Telephone: (+361) 331-2124, Fax: (+361) 472-0840
President: (+361) 224-6762, Secretary-General: (+361) 331-2124

Naví (Navanethem) Pillai asszony, az ENSZ Emberi jogi főbiztosa nyilatkozata

2009. december 10.

A diszkriminációmentesség eszméje az emberi jogok központi kérdése.

Ezért, ezt választották az Emberi Jogok Napja – amelyet évente megünneplünk az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata elfogadásának évfordulóján - hivatalos témájának. Emiatt és számos más ok miatt ez egy nem hivatalos téma kell hogy legyen minden nap, minden évben mindenki számára.

Az Egyetemes Nyilatkozat 30 cikkéből 26 kezdődik a következő szavakkal „minden személynek...” vagy „senki sem...”. Minden személynek joga van az emberi jogok élvezetéhez. Senkit sem szabad kirekeszteni. Minden emberi lény szabadon születik és egyenlő méltósága és joga van. A diszkriminációmentességnek érvényesülnie kell.

Ma már számos emberi jogokkal foglalkozó nemzetközi egyezményünk van a diszkriminációmentességgel teljesen mértékben átszöve. Idetartoznak például a gyermekek jogaira, a fogyatékos emberek jogaira, a menekültek jogaira és a vándormunkások jogaira vonatkozó egyezmények. A faji megkülönböztetés és a nők megkülönböztetésének kiküszöböléséről szóló egyezmények; valamint a munkával, egészséggel és vallással foglalkozó megállapodások. Ezeket a jogilag kötelező érvényű szabványokat kiegészítik fontos ENSZ-nyilatkozatok, amelyek a kisebbségek és az őshonos lakosok jogaival foglalkoznak.

Ezeket a nemzetközi jogszabályokat és szabványokat a nemzeti és regionális jogszabályok és intézmények ezrei támogatják. Jó néhány országnak van ma már igazán egyetemes oktatása, és valamivel kevesebbnek általános közegészségügyi rendszere. Mindezt összerakva az emberiség képességének és törekvéseinek rendkívüli ünnepe jelenti a jog szerinti egyenlő lehetőségek és az egyenlő bánásmód világának megteremtése érdekében. Ennek eredményeként emberek millióinak származott előnye. Bármely ember tud valamit felajánlani. Amikor a sokféleséget magunkévá tesszük többlet gazdagságot és bölcsességet viszünk a társadalomba.

A diszkriminációnak mégis dominanciája van.

A világ munkaóráinak kétharmadát nők dolgozzák le, a világ élelmiszerének felét ők állítják elő, és mégis a világ jövedelmének csak tíz százalékát keresik és a világ vagyonának kevesebb mint egy százalékát birtokolják. Az elmúlt évszázadban történt fontos fejlemények ellenére a nők és a lányok még mindig megkülönböztetésnek vannak kitéve bizonyos fokig minden társadalomban és nagyon erősen sokban. Minden nap megszámlálhatatlan számú nőt szexuálisan vagy fizikailag meggyaláznak, és a bántalmazóik jelentős többsége büntetlen marad, a jövőbeni a megbecstelenítés nincs elrettentve.

A kisebbségek a világ minden részén súlyos fenyegetéseknek, diszkriminációnak és faji megkülönböztetésnek vannak kitéve, és gyakran kimaradnak abból, hogy teljes mértékben részt vegyenek a gazdasági, politikai, szociális és kulturális életben, amely a többségnek rendelkezésére áll abban az országban és társadalomban, amelyben élnek.

Hasonló problémákkal szembesül a 370 millióra becsült őshonos ember, akik a világ népességének öt százalékát teszik ki, azonban a legszegényebbek a 15 százalékát. Gyakran marginalizálódnak, megfosztják őket számos alapvető jogoktól – beleértve a földhöz és a vagyonhoz való jogot – és nincs hozzáférésük az alapvető szolgáltatásokhoz.

Ugyanígy bolygónkon mindenhol megtalálható a faji és etnikai diszkrimináció, ami változatlanul a diszkrimináció egyik legveszélyesebb formája marad. Ha szabadjára engedjük, vagy nem figyelünk oda rá, könnyedén vezethet gyűlölethez, erőszakhoz és – a legrosszabb esetben, ha tényleges konfliktus robban ki – egyenesen emberiségellenes bűnökhöz, népiirtáshoz.

A vallási vagy hiten alapuló diszkrimináció épp ilyen pusztító lehet. Bizonyos országokban vannak olyan csoportok, amelyeknek tagjait akadályozzák hitük, vallásuk gyakorlásában, és megvonják tőlük alapvető jogukat. Radikális esetben ezek a körülmények vallási erőszakhoz, gyilkosságokhoz és konfliktusokhoz; a sztereotípiák megbélyegzéshez, elszigetelődéshez vezethetnek.

A menekültek és a migránsok rendszeresen szenvednek el hátrányos megkülönböztetést. Gazdag országokban is előfordul, hogy olyan nőket, gyermekeket, férfiakat tartanak hosszú időre fogságban, akik semmilyen bűntényt nem követtek el. Rendszeresen hátrányos megkülönböztetést kell elszenvedniük a helyi háziuraktól, munkaadóktól, állami hatóságoktól. Továbbá egyes politikai pártok, médiaorgánumok és közszereplők sztereotípiákat és rágalmakat terjesztenek róluk.

Számos más csoportnak is – kisebb vagy nagyobb mértékű – diszkriminációval kell szembenéznie. Ezek közül egyeseket könnyebben meghatározhatunk: ilyenek a mozgássérültek, a hontalanok, a melegek és leszbikusok, egyes kasztok tagjai és az idősek. Mások – mivel több csoportba is beletartoznak – több szinten is találkoznak diszkriminációval.

Azok, akiknek nem kell diszkriminációt elszenvedniük, gyakran nehezen tudják megérteni, milyen szenvedést, megaláztatást jelent embertársaiknak a diszkrimináció. Szintúgy azt sem mindig értik meg, milyen mélységesen káros ennek hatása a társadalomra.

A diszkrimináció bizalmatlanságot, haragot, erőszakot, büntetteket és bizonytalanságot teremt. Ráadásul gazdasági szempontból is haszontalan, hiszen visszaveti a termelékenységet. Egyáltalán: semmilyen szempontból nem jó a társadalomnak. Mégis: továbbra is mindannyian élünk vele, sokszor nem is tudván, mit teszünk, csupán megszokott reflexeinket követjük.

Épp ezért arra biztatom az embereket – politikusokat, tisztségviselőket, gazdasági vezetőket, a civil társadalmat, az nemzeti emberi jogi szervezeteket, a médiát, a vallási vezetőket, tanárokat, diákokat; minden egyes embert, hogy tisztelje meg az Emberi jogok napját 2009-ben azzal, hogy elfogadja a sokszínűséget, és elhatározza, hogy tényleges, hosszú távú lépéseket tesz azért, hogy megszűnjék a diszkrimináció.

* * * * *